

World Cancer Day 4 February

4. február Svetový deň boja proti rakovine

Tento deň spája milióny ľudí, inštitúcie a krajiny po celom svete **v boji proti celosvetovej epidémii = v boji proti rakovine.**

Cieľom Svetového dňa boja proti rakovine je **záchrana milióny životov**. Prostredníctvom rôznych projektov a iniciatív sa zdôrazňuje prevencia onkologických ochorení a zdravý životný štýl už od detstva. Rakovina (lat. cancer) je ochorenie, ktoré je charakterizované nekontrolovateľným množením - rastom nádorových buniek. Nádor je útvar, ktorý vznikol neregulovaným delením buniek **tkaniva**, táto porucha delenia je nezvratná a miestna. Delenie buniek pokračuje, i keď príčina, ktorá ho vyvolala už naďalej nepôsobí. Každý z nás je zodpovedný za svoje zdravie. Pravidelným absolvovaním preventívnych prehliadok a skrínigových programov sa dá včasnou diagnostikou odhaliť nádorové ochorenie v skorom štádiu, v ktorom je liečiteľné a vyliečiteľné.

Na Slovensku aktuálne prebiehajú tri skrínigové programy.

1. Skrínig rakoviny hrubého čreva a konečníka

Rakovina hrubého čreva je najčastejšie nádorové ochorenie tráviaceho traktu a jedno z najčastejšie sa vyskytujúcich onkologických ochorení. Začína tvorbou malých, nerakovinových (benígnych) zhlukov buniek nazývaných polypy, ktoré môžu krváčať. Cieľom skrínigu hrubého čreva a konečníka je odhalenie nádorového ochorenia v skorom štádiu, v ktorom je liečiteľné a vyliečiteľné.

Cieľová skupina: muži a ženy vo veku 50 až 75 rokov

Časový interval: test sa opakuje každé 2 roky, preventívna kolonoskopia každých 10 rokov

Existujú dve metódy skrínigu rakoviny hrubého čreva:

1. test na zistenie krvi v stolici – vyšetrenie stolice na okultné krvácanie,
2. vyšetrenia vnútrajšku hrubého čreva kolonoskopiicky.

Test na skryté krvácanie je jednoduché vyšetrenie malej vzorky stolice, ktoré nám odhalí, či sa v stolici krv nachádza alebo nie. VV prípade pozitívneho testu sa vyšetrenie doplní kolonoskopiou.

Všetky užitočné informácie nájdete na stránke: <https://www.onkokontrola.sk>

2. Skrining rakoviny prsníka

Rakovina prsníka patrí k najčastejšiemu zhubnému nádorovému ochoreniu u žien na Slovensku.

Cieľom skriningu je zachytiť skoré štádium rakoviny prsníka, kedy je ešte rakovina prsníka veľmi dobre liečiteľná, bez veľkého operačného zásahu, väčšinou aj bez chemoterapie či rádioterapie. Vykonáva sa skriningovým mamografickým vyšetrením prsníkov žien na mamografickom pracovisku.

Cieľová skupina: ženy vo veku 50 až 69 rokov

Časový interval: každé 2 roky

Okrem skriningového vyšetrenia prsníkov pomocou mamografie naďalej platí samovyšetrenie prsníkov raz mesačne.

Všetky užitočné informácie nájdete na stránke: <https://www.onkokontrola.sk/>

3. Skrining rakoviny krčka maternice

Skrining rakoviny krčka maternice spočíva v pravidelných gynekologických prehliadkach. Cieľom kontrolných vyšetrení je skorý záchyt pred rakovinových zmien alebo včasných štádií rakoviny krčka maternice. Skriningovou metódou je štandardná cytológia.

Cieľová skupina: ženy vo veku 23 – 64 rokov

Časový interval: prvé dva roky sa uskutočnia odbery raz ročne – ak je cytológia v poriadku pokračuje sa v intervale každé 3 roky do veku 64 rokov (v tomto veku sa skrining ukončí, ak budú posledné 3 nálezy negatívne)

Cytologické vyšetrenie absolvujete u svojho gynekológa, ktorý Vám urobí ster zo sliznice krčka maternice a ten odošle do cytologického laboratória na analýzu.

Hlavnou príčinou rakoviny krčka maternice je infekcia jeho epitelu jedným z typov ľudského papilomavírusu (HPV – human papilloma virus). Veľmi účinnou formou primárnej prevencie proti HPV infekcii – je očkovanie. Vakcináciou proti HPV sa môžu najmä mladé ženy veľmi účinne chrániť proti rakovine krčka maternice.

Nezabúdajte na preventívne gynekologické vyšetrenie od 18. roku života

Vypracovalo: Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trebišove, Jilemnického 3370/2, 07501 Trebišov

Zdroje:

1. www.noisk.sk
2. <https://www.worldcancerday.org/what-cancer>
3. <https://www.nou.sk/svetovy-den-boja-proti-rakovine>
4. <https://www.health.gov.sk/?rok-prevenie-skrining-rakoviny-hrubeho-creva>
5. <https://www.health.gov.sk/?rok-prevenie-skrining-rakoviny-krcka-maternice>
6. <https://www.health.gov.sk/?rok-prevenie-skrining-rakoviny-prsnika>

